

Finansdepartementet  
Dnr Fi2025/00707

2025-06-23

# Remissvar på Promemoria Utlämnande av uppgifter ur registret över verkliga huvudmän

Adda tackar för möjligheten att lämna svar på Promemoria Utlämnande av uppgifter ur registret över verkliga huvudmän.

Adda AB (Adda), inkl. dotterbolaget Adda Inköpscentral AB (Adda Inköpscentral) ägs av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) till 98 % och övriga 2 % av 256 kommuner. Adda är kommunernas och regionernas nationella inköpscentral och vi stödjer deras kompetensutveckling.

## Inledningsvis

Adda Inköpscentral ska enligt sitt ägardirektiv motverka välfärdsbrottslighet och arbetar därför strukturerat med riskanalyser, kontroller och avtalsuppföljning. Adda och övriga upphandlande organisationer behöver förhindra att företag med oseriösa eller kriminella företrädare deltar i offentliga upphandlingar, eftersom det riskerar att leda till att seriösa företag konkurreras ut, och i värsta fall slutar lämna anbud, samt tilldelas avtal med det allmänna utan att ha för avsikt att leverera till avtalade priser eller kvalitet, vilket leder till negativa konsekvenser för enskilda och en ineffektiv användning av skattemedel.

Vi som upphandlar behöver, oavsett associationsform, *effektiv och kostnadsfri* tillgång till uppgifter för att förebygga den här problematiken.

## **Sammanfattning av Addas ställningstaganden**

Vi tillstyrker i huvudsak förslagen i promemorian som syftar till att stärka och förtydliga regelverket om Bolagsverkets utlämnande av uppgifter ur registret över verkliga huvudmän.

### **Adda tillstyrker:**

- Förslaget att upphandlande myndigheter på förhand ska anses ha ett berättigat intresse av att ta del av uppgifter ur registret över verkliga huvudmän.
- Tydliggörandet i lagtext av vilka upphandlande myndigheter, oavsett associationsform, som omfattas av det berättigade intresset.

### **Adda avstyrker:**

- Den föreslagna ordningen där upphandlande myndigheter måste ansöka om tillgång till uppgifter med beslut inom 12 arbetsdagar. Detta anses ineffektivt och olämpligt vid tidspressade upphandlingsförfaranden.
- Att upphandlande myndigheter inte omfattas av den omedelbara och obegränsade tillgång som föreslås för andra myndigheter enligt artikel 11.2.
- Förslaget om avgiftsuttag för upphandlande myndigheters tillgång till registret enligt 4 kap. 3 § förordningen (2017:667). Avgifter riskerar att skapa ekonomiska hinder för nödvändiga kontroller.

### **Adda föreslår:**

- Att upphandlande myndigheter (inkl. inköpscentraler) ges omedelbar, kostnadsfri och obegränsad tillgång till uppgifter ur registret över verkliga huvudmän.
- Att Bolagsverket ges mandat och resurser för att utöva ett förstärkt kontroll- och uppföljningsansvar över uppgifterna i registret.
- Att ett personbaserat register införs, där det är möjligt att söka på individer och deras kopplingar till olika juridiska personer, för att underlätta identifiering av oseriösa aktörer.
- Att upphandlande myndigheter fortsatt kan ta del av uppgifterna via befintliga tredjepartstjänster (t.ex. kreditupplysningstjänster), utan att dessa hindras av nya krav på berättigat intresse.

## **Ställningstagande**

### **Upphandlande myndigheters berättigade intresse**

Adda tillstyrker förslaget att upphandlande myndigheter, oavsett associationsform, på förhand ska anses ha ett berättigat intresse av att ta del av uppgifter om verkliga huvudmän. Det ligger i linje med direktivet och stärker möjligheten att uppfylla upphandlingslagstiftningens krav. Tillgången till dessa uppgifter är avgörande för att säkerställa en rättssäker och effektiv användning av offentliga medel. Den offentliga upphandlingen i Sverige uppgår till nästan 1 000 miljarder per år.

### **Användning av uppgifterna i praktiken**

Information om verkliga huvudmän används av Adda i bedömningen av leverantörers lämplighet, risker för intressekonflikter och vid kontroll av koncern tillhörighet och eventuella bulvanförhållanden. Dessa kontroller sker genom en kreditupplysningstjänst, som hämtar uppgifter från Bolagsverkets register. Adda ser en risk i att föreslagna förfaranderegler kan begränsa möjligheten för sådana tjänster att fungera som idag, vilket skulle försvåra en effektiv kontroll.

### **Behov av ett effektivt system med snabbt utlämnande**

Vi anser att den föreslagna lösningen för åtkomsten till uppgifterna är otillräcklig och riskerar att motverka syftet med att göra kontroller och effektiviteten i upphandlingsprocessen.

För att kontroller av leverantörer ska kunna ske i praktiken krävs att uppgifter kan inhämtas snabbt och utan onödig administration. Upphandlingsprocesser sker ofta under stor tidspress, exempelvis vid anbudsutvärdering eller före kontrakt tilldelas. Om uppgifter om verkliga huvudmän bara kan lämnas ut efter en formell prövning med handläggningstider på upp till 12 arbetsdagar, riskerar det att allvarligt försena upphandlingar eller försämra möjligheten att genomföra nödvändiga kontroller i tid.

Ett långsamt system motverkar syftet med registret och undergräver arbetet med att säkerställa rättssäkra, effektiva och välfungerande upphandlingar. Ett tillgängligt och automatiserat system för omedelbar åtkomst är därför önskvärt. Effektivitet i detta sammanhang är inte bara en administrativ fråga – det är en förutsättning för att kunna utesluta oseriösa aktörer, förhindra välfärdsbrott och effektiv användning av offentliga medel. Vi förespråkar därför att promemorians förslag utökas till att även upphandlande myndigheter, eller specifikt inköpscentraler, ges omedelbar och obegränsad tillgång till uppgifterna i registret.

Vidare bör tillgången till registret vara kostnadsfri för upphandlande myndigheter. Avgifter riskerar att skapa ekonomiska hinder, särskilt för mindre organisationer, och därmed hämma användningen av registret.

## Nytt förslag om ökad kontroll och nytt register

Adda föreslår att Bolagsverket ges ett tydligare ansvar för kontroll och uppföljning av uppgifter i registret över verkliga huvudmän, för att öka tillförlitligheten. Vidare föreslås ett personbaserat register där enskilda individers kopplingar till olika juridiska personer kan överblickas. Detta skulle förbättra möjligheten att upptäcka mönster av oegentligheter och tillämpa upphandlingsreglernas uteslutningsgrunder mer träffsäkert.

Beslut om detta utlåtande har fattats av Addas VD, Malin de Verdier. I handläggningen har bolagsjuristen Ebba Bertilsdotter, uppföljningscontrollern Jennifer Rosenberg och chefsjuristen Åsa Edman deltagit.

---

Malin de Verdier

VD Adda